

Nové výskumné projekty vypracujú klimaticky inteligentný a udržateľný manažment poľnohospodárskych pôd.

Manažment poľnohospodárskych pôd sa stáva kľúčovým aspektom v boji proti klimatickej zmene a jej dôsledkom. Nové výskumné úsilie, ktoré zahŕňa desať trans-európskych výskumných projektov, bude podporovať rozvoj klimaticky inteligentného a udržateľného manažmentu poľnohospodárskych pôd.

Foto: DCA, AU Dánsko

Pôda je hlavným úložiskom uhlíka v krajine. S väčším podielom uhlíka v pôde bude v atmosfére menej CO₂, čo spôsobí zmiernenie negatívneho vplyvu na zmenu klímy. Pôda môže byť tiež zdrojom skleníkových plynov, keďže poľnohospodárske činnosti môžu spôsobiť únik emisií dusíkatých plynov do atmosféry. Skutočnou výzvou je manažment poľnohospodárskych pôd pre zvýšenie ukladania uhlíka do pôdy a zníženie emisií skleníkových plynov.

Ďalšou výzvou je zvýšiť príspevok poľnohospodárskych pôd k zmierneniu a prispôbeniu sa klimatickej zmene zabezpečením poskytovania ekosystémových služieb, vrátane udržateľnej produkcie.

Na tomto základe, Európska komisia a 24 členských štátov vytvorili Európsky spoločný program EJP SOIL. Dôležitou súčasťou programu je zahájenie trans-európskeho výskumu, ktorý poskytne nové náhľady do možností klimaticky inteligentného a udržateľného manažmentu pôd.

Desať nových trans-európskych výskumných projektov o pôde

„S radosťou môžeme oznámiť zahájenie desiatich nových trans-európskych výskumných projektov týkajúcich sa poľnohospodárskych pôd“, hovorí profesorka Claire Chenu, koordinátorka EJP SOIL. Profesorka Claire Chenu vysvetľuje, že nové výskumné projekty boli zahájené na základe obsiahleho plánovacieho procesu, ktorý identifikoval kľúčové výskumné priority v doméne manažmentu poľnohospodárskej pôdy relevantné pre realizáciu cieľov poľnohospodárskej, klimatickej a environmentálnej politiky na regionálnej, národnej a európskej úrovni.

Projekty financované z EJP SOIL budú realizovať výskum a ďalšie spoločné integračné aktivity zamerané na zmiernenie a prispôsobenie sa klimatickej zmene, zabezpečenie potravinovej bezpečnosti, ekosystémových služieb a obnovy pôdy.

Detaily projektov

4 výskumné projekty na zmiernenie klimatickej zmeny.

- **CarboSeq** – (Sekvestrácia uhlíka) cieľom je odhadnúť možný sekvestračný potenciál pôdneho organického uhlíka (SOM) v poľnohospodárskych pôdach pri zohľadnení technických a ekonomických prekážok. Projekt bude v súlade so súčasnou aktivitou FAO pre tvorbu globálnej mapy sekvestračného potenciálu SOC- (GSOCseq).
- **SOMMIT** (Udržateľné hospodárenie s pôdnou organickou hmotou pre stanovenie kompromisu medzi sekvestráciou uhlíka a stratami oxidu dusného, metánu a dusičnanov) sa zameriava na udržateľný manažment organických zložiek v pôde za účelom zmiernenia kompromisov medzi sekvestráciou uhlíka a stratami oxidu dusného, metánu a dusičnanov ovplyvnených pridaním organických látok do pôdy.
- **TRACE-Soils** (Mechanizmy, ktoré sú podkladom pre kompromisy medzi sekvestráciou uhlíka, emisiami skleníkových plynov a stratami živín v chránených poľnohospodárskych pôdach v Európe). Projekt bude identifikovať mechanizmy podporujúce kompromisy a synergie sekvestrácie uhlíka v pôde, emisií skleníkových plynov a strát živín v poľnohospodárskych pôdach v celej Európe a navrhne špecifické indikátory a opatrenia pre klimatické pásma z hľadiska zmiernenia kompromisov v ochrane poľnohospodárskych systémov.
- **INSURE** (Indikátory úspešnej sekvestrácie uhlíka a zmiernenie skleníkových plynov opätovným zavlažovaním kultivovaných rašelinových pôd) - cieľom je zlepšiť chápanie riadených cyklov prvkov v zavlažovaných ekosystémoch a nájsť spoľahlivé indikátory pre kompromisy v manažmente mokradí.

1 súhrnný projekt zameraný na prispôsobenie sa klimatickej zmene

- **CLIMASOMA** (Prispôsobenie sa klimatickej zmene pomocou manažmentu obrábania pôdy a pestovania plodín: syntéza a ďalší vývoj) – prispeje k zosúladieniu výskumných stratégií prepojením riadeného poľnohospodárstva, kontroly kvality pôdy a možnosti prispôsobenia sa klimatickej zmene prostredníctvom súhrnu literatúry, meta-analýzy a identifikácie vedomostných bariér.

1 výskumný projekt zameraný na analýzu krajiny – proces erózie

- **SCALE** (Riadenie konektivity sedimentov v poľnohospodárskej krajine na zníženie dopadov vodnej erózie) – cieľom je zdokonaľiť riadenie konektivity sedimentov v rozmanitých poľnohospodárskych krajinách, ktoré významne zdokonalí harmonizáciu dátových súborov, pozorovacie a modelové techniky vo výskume konektivity a preklenie priepastí medzi rôznymi územnými a administratívnymi mierkami.

1 hodnotiaci projekt o mapovaní inovačných postupoch v pôdnom manažmente v Európe a ich vhodnosť pre európske poľnohospodárske systémy

- **i-SOMPE** (Inovačné postupy v pôdnom manažmente). Použitím metód dotazníkového prieskumu je cieľom i-SOMPE dokumentovať inovatívne postupy v pôdnom manažmente a poľnohospodárskych systémov, od ktorých sa očakáva zlepšenie ekosystémových služieb za

účelom minimalizovať ohrozenia pôd vplyvom klimatickej zmeny. Získané údaje budú analyzované a prezentované formou rámcových špecifických tematických máp, s ohľadom na technické a ekologické obmedzenia a socioekonomické bariéry.

1 hodnotiaci projekt zameraný na hodnotenie ekosystémových služieb

- **SIREN** (Hodnotenie kvality poľnohospodárskej pôdy a indikátory ekosystémových služieb a ich referenčné hodnoty). Cieľom je vypracovať zoznam systémov a ukazovateľov pre hodnotenie kvality pôd a ekosystémových služieb, tak ako sú v súčasnosti používané členskými štátmi participujúcimi v EJP SOIL a mimo neho.

2 výskumné projekty o inovatívnych technikách detailného mapovania územných pôdných variantov

- **STEROPES** (Stimulácia nových technológií distančného pozorovania Zeme pre predikciu pôdneho uhlíka v Európe). Cieľom projektu je prekonať obmedzenia statických pôdných máp podporou satelitných záznamov časových radov, testovanie ich možnosti predpovedať obsah organického uhlíka v ornej pôde v rôznych pedoklimatických podmienkach a systémoch hospodárenia v celej Európe.
- **SensRes** (Senzorické údaje pre zlepšenie digitálnych pôdných máp z hľadiska vyššieho rozlíšenia). Cieľom projektu je vyvinúť a testovať novú metódu, ktorá využíva proximálne a distančné snímače vrátane dronov, satelitných snímok a elektromagnetickej indukcie pre zdokonalenie existujúcich pôdných máp z hľadiska ich vyššieho rozlíšenia.

Ďalšie informácie

Ďalšie informácie o projektoch a kontakty na koordinátorov projektov môžete nájsť na www.ejpsoil.eu

Pre ďalšie informácie o EJP SOIL, prosíme kontaktujte koordinátora EJP SOIL, Profesor Claire Chenu na claire.chenu@inrae.fr